ab_experiment: časté chyby

- někteří jste si nevšimli, že $(a,2a)$-stromy mají konst. amort. počet strukt. změn při insertu a deletu.
  - to je rozepsané ve skriptech, sekce 3.2 v kapitole o (a,b)-stromech

---

HASHOVÁNÍ

Značení

- m ... velikost hashovací tabulky,
- $\mathcal{U} = \{0, \dots, U\}$ ... universum. Tedy prvky, jejichž podmnožinu S si chceme pamatovat.
- $h, h_1, h_2, \dots$ ... hashovací fce. Dnes to bude taková fce, že $f(x)$ je uniformní náhodná hodnota z $\{0, \dots, m-1\}$.

  Jednodušše se analyzuje :)

- pokud pro $x, y \in \mathcal{U}$ platí $h(x) = h(y)$, pak nastala kolize.

- pokud útočník zná hashovací fci, pak lze vynutit, že operace find / insert / delete budou mít složitost $\Omega(n)$.
- proto volíme hashovací fce náhodně
  - „pokud ani já nevím, co dělám, těžko to bude vědět útočník" :)

- takže například $Pr[h(x)=h(y)]$ ... co je náhodného? Ta hashovací fce.
- úplný zápis by byl $\Pr_{h \in \mathcal{H}}[h(x)=h(y)]$, kde $\mathcal{H}$ je mn. fcí z $\mathcal{U}$ do $\{0,\dots,m-1\}$

  $h \in \mathcal{H}$ ← vdíme uniformně náhodně.

Př: Hashujeme n prvků do pole velikosti $m := n^2$. Jaká je pst., že nastane kolize? (Chceme určit nějakou rozumnou horní mez, tj. ne ≤ 1)

- $Pr[\underbrace{\exists i,j \in \{1,\dots,n\} \text{ t.ž. } h(x_i)=h(x_j)=k}_{X_k :=}] \leq \binom{n}{2} \cdot \left(\frac{1}{n^2}\right)^2 \leq \frac{n^2}{2} \cdot \frac{1}{n^4} \leq \frac{1}{2} \frac{1}{n^2}$

  v té inkluzi exkluzi každý − je větší než následující +

- $Pr[\exists l : X_l] \leq n^2 \cdot \frac{1}{2} \cdot n^2 \leq \frac{1}{2}$

  union bound přes přihrádky

- tedy pst., že nastane kolize je nejvýše $\frac{1}{2}$

Př: (Narozeninový paradox) Hashujeme do tabulky velikosti m. Kolik je potřeba zahashovat prvků, aby nastala aspoň jedna kolize s pstí aspoň $\frac{1}{2}$?

- p_k ... nenastane kolize, hashujeme-li k prvků

- $p_1 = 1$
- $p_2 = 1 \cdot \underbrace{\left(1 - \frac{1}{m}\right)}$

  druhý prvek se smí zahashovat kamkoliv kromě místa, kam se zahashoval první

- $p_3 = 1 \cdot \left(1-\frac{1}{m}\right)\left(1-\frac{2}{m}\right)$

  ⋮

• $p_k = 1\left(1-\frac{1}{m}\right)\cdots\left(1-\frac{k-1}{m}\right)$

$\left(\forall x\in\mathbb{R} \quad 1+x \le e^{x}\right)$

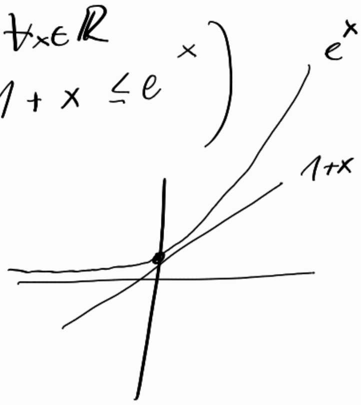

• $p_k \le 1\cdot e^{-\frac{1}{m}}\cdot e^{-\frac{2}{m}}\cdot\ldots\cdot e^{-\frac{k-1}{m}} = e^{-\frac{1}{2m}k^2}$

• při jakém k platí $e^{\frac{k^2}{2m}} \le \frac{1}{2}$?

• pro $k=\sqrt{2m}$: $e^{-1} = \frac{1}{e} \le \frac{1}{2}$

→ hashujeme-li $\sqrt{2m}$ prvků, pak pst kolize je aspoň $\frac{1}{2}$

• Srovnejme s předchozí úlohou

• tam jsme taktéž hashovali cca $\sqrt{m}$ prvků, ale pst kolize byla nejvýše $\frac{1}{2}$??!

• dost brutálně jsem ignoroval konstanty ... ty to dost ovlivní

• a celkově jsem počítal jako

<u>Cv</u>: Mějme hash tabulku velikosti m. Ukažte, že existuje konst. c_1 t.ž. pst, že nenastane kolize při hashování $c_1\sqrt{m}$ prvků, je nejvýše $\frac{1}{e}$. Podobně ukažte, že existuje konst. c_2 t.ž. pst, že nenastane kolize při hashování $c_2\sqrt{m}$ prvků, je aspoň $\frac{1}{2}$.

- Pokuste se minimalizovat $|c_1 - c_2|$.
- V nějakém kroku výpočtu by se mohlo hodit uvažovat m dost velké.
- Mohlo by se hodit vědět, že $e^{-x-x^2} \leq 1-x$ pro $x \in [0, \frac{1}{2}]$
- Tuhle úlohu můžete najít v

  M. Mitzenmacher, E. Upfal: Probability and Computing

  jako cvičení 5.3.

KUKAČČÍ HASHOVÁNÍ

- chceme <u>worst-case</u> konstantní find, ne jen v průměrném případě
- princip: máme dvě hashovací fce h_1, h_2
- pro $x \in \mathcal{U}$ platí, že v tabulce leží buď na indexu $h_1(x)$ nebo $h_2(x)$ a nikde jinde!
- pseudokód insertu je ve skriptech nebo poznámkách.

<u>Proč to funguje?</u>

<u>Def.:</u> <u>Kukaččí graf G</u> má vrcholy $V(G) = \{0, \dots, m-1\}$, tj. indexy tabulky. Pro každý prvek x obsažený v tabulce přidáme hranu $\{h_1(x), h_2(x)\}$, tedy neorientovanou.

?: Kdy selže insert?

Pokud pro vkládaný prvek y platí, že $h_1(y)$ leží na cyklu kukaččího grafu.

Lem: Nechť $c > 1$ je konstanta a $\frac{n}{m} \leq \frac{1}{2c}$ ($\frac{n}{m}$ je tzv. faktor zaplnění).

Pro dva vrcholy s a t v kukaččím grafu platí, že pst existence cesty z s do t délky k je nejvýše $\frac{1}{mc^k}$.

Dk:

- indukcí podle k
- $k = 1$
- union bound přes všech n prvků dává

$$\Pr[\text{existuje } s \leftrightarrow t \text{ cesta délky } 1] \leq 2n \frac{1}{m^2} \leq \frac{1}{mc} \quad \checkmark$$

- indukční krok:
- cesta z s do t délky k existuje, pokud existuje u t.ž. existuje cesta z s do u délky $k-1$, ~~která neprochází přes t~~, a hrana z u do t.

definice z teorie grafů říká, že se na cestě neopakují vrcholy

$X_{k-1}(s,u) :=$

- $\Pr[\text{existuje } s \to u \text{ cesta délky } k-1] \leq \frac{1}{mc^{k-1}}$ z indukčního předpokladu
- $\Pr[X_1(u,t) \quad | X_{k-1}(s,u)] \leq \frac{1}{mc}$
  - ! vrchol t může být na $s \to u$ cestě, ale pro horní

odhad to může těch $\frac{1}{mc}$ jen snížit.

- $Pr[X_k(s,t)] \leq \sum_{u \in V} \left(Pr[X_1(u,t) | X_{k-1}(s,u)] \, Pr[X_{k-1}(s,u)] \right) \leq$

$\leq m \cdot \frac{1}{mc^{k-1}} \cdot \frac{1}{mc} \leq \frac{1}{mc^k}$ □

Jak dlouho trvá insert?

Lem: Nechť $c > 1$ je konstanta. Střední délka cesty začínající v h_1 vkládaného prvku je $O(1)$.

Dk:

- použijme předcházející lemma pro všechny cesty délky k a všechny začátky s
- střední délka cesty z $h_1(x) = s$ je nejvýše $m \cdot \sum_{k=1}^{n} k \frac{1}{mc^k} \leq \sum_{k=1}^{\infty} \frac{k}{c^k} =$

všechny vrcholy

$= \frac{c}{(c-1)^2} \in O(1)$

□

Kolikrát rehashujeme?

Lem: Nechť $c > 2$ je konstanta. Střední počet přehashování při vkládání n prvků do prázdné tabulky velikosti m je $O(1)$, pokud $\frac{n}{m} \leq \frac{1}{2c}$

Dk:

- aplikujeme předpředchozí lemma na všechny délky cesty a pro všechna $s = t$.
- $Pr[$ existuje cyklus v grafu $] \leq m \cdot \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{mc^k} \leq \frac{1}{c-1}$
- pst, že nastane rehash je tedy nejvýše tolik $\left(\frac{1}{c-1} \right)$

- očekávaný počet rehashů je tedy $\le \sum_{k=1}^{\infty} \left(\frac{1}{c-1}\right)^k \le 1 + \frac{c-1}{c-2}$ $\square$

- vkládání má tedy konstantní průměrnou amortizovanou pst :)

- princip kukaččího hashování se možná nezkouší.
- ale jakmile víte o kukaččím grafu, tak byste ten důkaz jistě složili :)

Tabulační hashování

- mít ideální (náhodnou) hash. fci je jako mít tabulku velikosti

$\lg(|\mathcal{U}|!) \cdot \lg|\mathcal{U}|$ bitů. To je moc

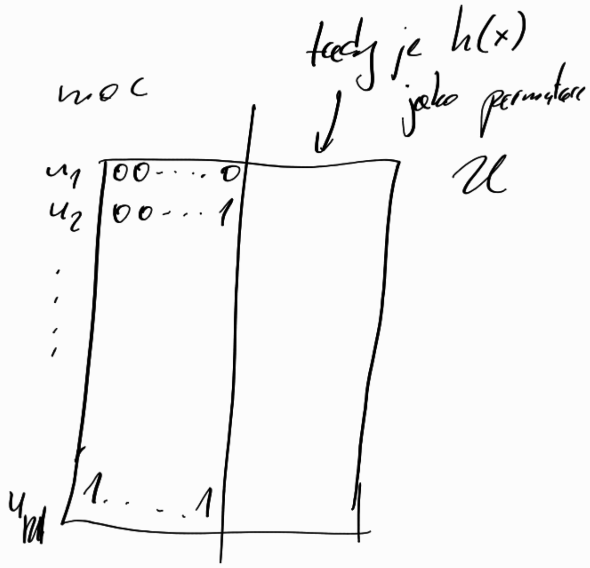

př: 32-int

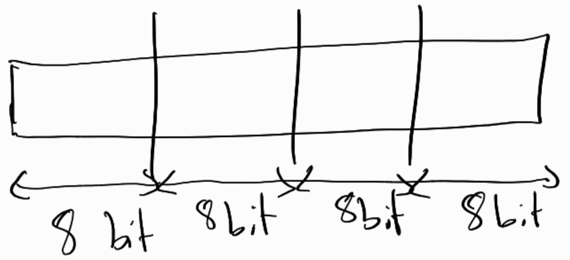

- můžeme však mít ideální hash fci pro každý blok 8 bitů zvlášť a výsledky třeba proxorovat
- paměť už je jen $4 \cdot 2^8$ vs. předchozích 2^{32}
- potřebujete v DÚ cuckoo_hash